

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 9 lutego 2016 r.,
sprawy **J. P.**
skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 1 kk
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 20 sierpnia 2015 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 23 stycznia 415 r.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. K. - Kancelaria Adwokacka - kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
- 3. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w K. uznał oskarżonego J. P. za winnego popełnienia czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą opublikowaną w Dz.U. z 1997 r., Nr 88, poz. 553 w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to skazał go na karę 8 lat pozbawienia wolności.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego J. P. Zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

- I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na jego treść, poprzez:
  - a) ustalenie, że oskarżony ugodził nożem S. B.;
  - b) bezpodstawne ustalenie, że sprawca działał w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia S. B.;
- II. obrazę przepisów prawa materialnego, tj.:
  - a) art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k., poprzez dokonanie błędnej subsumpcji i przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa usiłowania zabójstwa, podczas gdy jedyne dopuszczalne do przyjęcia w sprawie są kwalifikacje prawne z art. 157 § 1 k.k., albo z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.;
  - b) art. 4 § 1 k.k., poprzez jego niezastosowanie;
- III. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.:
  - a) art. 173 § 1 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k., poprzez jego niezastosowanie i nie przeprowadzenie w sprawie okazania tak, aby świadkowie, a w szczególności pokrzywdzony, mógł wypowiedzieć się co do tożsamości oskarżonego z osobą mającą popełnić przestępstwo;
  - b) art. 5 § 2 k.p.k., poprzez rozstrzygnięcie występujących w sprawie wątpliwości na niekorzyść oskarżonego J. P.;
  - c) art. 7 k.p.k., poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, a w szczególności opinii biegłych, co doprowadziło do przyjęcia błędnej kwalifikacji czynu z art. 148 § 1 k.k. zamiast z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.;
- IV. rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonej kary.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2015 r. Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że ustalił, że podstawę wymiaru kary stanowi przepis art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego wyroku kasację złożył obrońca skazanego J. P. zarzucając mu rażące naruszenie prawa, tj.:

1. art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k., poprzez jego niezastosowanie i skazanie oskarżonego na podstawie ustawy poprzednio obowiązującej, tj. obowiązującej w chwili czynu, a nie w chwili orzekania;
2. art. 455 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k., poprzez jego niezastosowanie;
3. art. 433 § 2 k.p.k., poprzez nierozpoznanie zarzutu apelacyjnego obrazy przepisu prawa materialnego, tj. art. 4 § 1 k.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Apelacyjnej wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego J. P. jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Przystępując do wskazania powodów takiej oceny na wstępie przypomnieć należy, że obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można więc mówić o obrazie prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych, przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów procesowych (por. S. Zabłocki (w:) J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński, S. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki - Kodeks postępowania karnego. Komentarz., Warszawa 2004, t. III, s. 111).

Odnosząc te rozważania do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, iż podniesiony w kasacji zarzut obrazy art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. jest całkowicie chybiony, gdyż wytyka Sądowi odwoławczemu "rażące naruszenie prawa materialnego", które to miał on powielić w ślad za Sądem orzekającym w I instancji. Z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego wynika, że Sąd ten ustalił, iż oskarżony J. P. działając z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia S. B. zadał mu czterokrotnie cios nożem w okolice klatki piersiowej. Sąd szczegółowo przy tym odniósł się do całości materiału

dowodowego sprawy, wskazując, które dowody stanowiły podstawę dokonanych przezeń ustaleń, jak też okoliczności, które następnie determinowały sposób ich prawnokarnej oceny. Sąd Apelacyjny samą tą ocenę, tak jak i poprzedzające ją ustalenia faktyczne, co do sprawstwa skazanego przypisanego mu czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w pełni zaakceptował, wykazując w uzasadnieniu swojego orzeczenia powody tej decyzji. Tymczasem obrońca skazanego ustalenia te próbuje ponownie podważyć. Kwestionując bowiem ustalenia Sądu I instancji związane ze sferą motywacyjną, w tym zamiarem charakteryzującym działanie J. P., w istocie podnosi zarzut ich błędności. Taką zaś praktykę, jako w rzeczywistości stanowiącą obejście ustawowych ograniczeń podstaw kasacji określonych w art. 523 k.p.k., należy ocenić jako niedopuszczalną.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zawarty w kasacji zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa intertemporalnego, tj. art. 4 § 1 k.k. Nie ulega wątpliwości, że dokonanie oceny "ustawy względniejszej", w rozumieniu przepisu art. 4 § 1 k.k., powinno dokonywać się nie na płaszczyźnie abstrakcyjnej (poprzez porównywanie samej treści ustaw), lecz konkretnej, uwzględniając wszystkie okoliczności popełnionego czynu, biorąc pod uwagę faktyczne konsekwencje prawne, jakie mogą zostać orzeczone wobec sprawcy na podstawie podlegających ocenie ustaw. W świetle okoliczności sprawy przypisanie skazanemu J. P. przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą opublikowaną w Dz.U. z 1997 r., Nr 88, poz. 553 w zw. z art. 11 § 2 k.k., było niewątpliwie dlań korzystniejsze niż zakwalifikowanie tego czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - jak to zdaje się postulować skarżący. Ustawą względniejszą dla oskarżonego w rozumieniu art. 4 § 1 k.k. była bowiem treść art. 156 § 1 pkt 2 k.k., uchwalona przez Sejm w dniu 6 czerwca 1997 r. i opublikowana w Dz.U. z 1997 r., Nr 88, poz. 553, gdzie jednym ze znamion spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu była „długotrwała choroba realnie zagrażająca życiu”, nie zaś choroba „długotrwała lub realnie zagrażająca życiu”. Ta bowiem pozwalała na zakwalifikowanie czynu skazanego z art. 157 § 1 k.k., a więc przepisu łagodniejszego w stosunku do art. 156 § 1 pkt. 2 k.k.

Chybiony jest również zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. Dla oceny, czy nie został naruszony zakaz *in dubio pro reo* nie są bowiem miarodajne wątpliwości zgłaszane przez stronę, ale jedynie to, czy orzekający w sprawie sąd rzeczywiście powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych względnie to, czy w świetle realiów konkretnej sprawy wątpliwości takie powinien był powziąć i wobec braku możliwości ich usunięcia rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego. Reguła z art. 5 § 2 k.p.k. nie może być wykorzystywana do uproszczonego traktowania wszelkich wątpliwości zachodzących w procesie.

Podobnie nietrafny jest zarzut naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Apelacyjny szczegółowo ocenił i przeanalizował zarzuty oraz argumenty powołane w apelacji obrońcy oskarżonego J. P., o czym świadczy treść sporządzonego przez ten Sąd uzasadnienia. Wszystkie podniesione zarzuty, w tym dotyczący naruszenia art. 4 § 1 k.k., zostały przy tym szczegółowo uargumentowane w zgodzie z dyspozycją art. 457 § 3 k.p.k. W konsekwencji nie sposób mówić także o naruszeniu przez Sąd Apelacyjny przepisu art. 433 § 2 k.p.k. skoro Sąd ten ustosunkował się do wszystkich zarzutów wskazanych w rozpatrywanych przezeń apelacjach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2013 r., II KK 127/12, Prok.i Pr.-wkł. 2013/5/19, LEX nr 1277698).

W niniejszej sprawie - na etapie postępowania odwoławczego przed Sądem Apelacyjnym nie doszło także do rażącego naruszenia przepisu art. 455 k.p.k. W tym kontekście wskazać należy, że zgodnie z przywołanym przepisem niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, na sądzie odwoławczym ciąży powinność poprawienia błędnej kwalifikacji prawnej czynu, przy niezmienionych ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku sądu pierwszej instancji. Już sama treść art. 455 k.p.k. wskazuje zatem, że poprawienie błędnej kwalifikacji prawnej może nastąpić tylko wówczas, gdy Sąd odwoławczy nie zmienia ustaleń faktycznych. Natomiast ustalenia faktyczne w rozumieniu art. 455 k.p.k., to te, które zawarte są w opisie przypisanego oskarżonemu czynu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2008 r., V KK 221/07, OSNKW 2008, z. 7, poz. 21). Wskazać zatem należy, że dokonanie przez Sąd odwoławczy sugerowanej przez skarżącego zmiany kwalifikacji czynu skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na art. 156 § 1 pkt 2

k.k., a w konsekwencji także modyfikacji jego opisu, musiałoby wiązać się w sposób niewątpliwy z dokonaniem przez ten Sąd odmiennych ustaleń faktycznych od ustaleń poczynionych przez Sąd procedujący w instancji a quo i w konsekwencji prowadziłoby do rażącego naruszenia przez Sąd odwoławczy dyspozycji art. 455 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k. orzekł, jak w postanowieniu.

kc